

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
TURWIA PRZED GENERAŁEM	7
Pałac turewski, wspomnienia historyczne — Kupno Turwi przez Chłapowskich — Podczaszy Ludwik Chłapowski — Kasztelan Stanisław Chłapowski — Starosta kościański Józef Chłapowski — Portrety w Turwi — Dzieło o architekturze Józefa Chłapowskiego — Charakterystyka autora tego dzieła — Wygląd pałacu w XVIII w. — Proces starosty Chłapowskiego z Turnami — Sylwetka Adama Turny i jego pamiętnik — Małżeństwo, kłopoty materialne i umowa z Chłapowskimi — Dalszy ciąg procesu — Bal w Turwi dla lekkokonných w 1812 r.	
EPOKA GENERAŁA	31
Zróżdła do życiorysu Dezyderego Chłapowskiego — Tradycje generała w Turwi — Dzieje archiwum turewskiego — Dzieciństwo i młodość generała Dezyderego — W wojsku pruskim — Jena — Kampania pruska — Niewola — Na dworze cesarza — Kampania austriacka — Rok 1812 w Rosji — Porzucenie cesarza — Powrót Dezyderego do Turwi — Pobyt w Rabiniu — Przemiana wewnętrzna — Program pracy organicznej — Katolicyzm Chłapowskiego — Działalność rolnicza, metody — Listy do Teodora Dembińskiego — Przykupywanie ziemi — Listy o rolnictwie z Francji — Konkury — Małżeństwo doskonałe — Dzieci — Kampania powstania listopadowego — Dom w Turwi po powstaniu — Wychowanie córek — Zięć Jan Koźmian — Śmierć córki, Koźmianowej — Śmierć generałowej — Program polityczny generała — Zrywy wojenne 1830, 1848, 1854 r. — Sonderbund — Militarizm generała — Praca organiczna — Stosunki socjalne w Turwi — Ostatnie lata — Szwagier Gutakowski — Pogrzeb generała — Fluktuacje popularności generała	
SYNOWIE	93
Baron Stanisław z Szoldr — Listy generała do najstarszego syna — Kazimierz z Kopaszewa — Pałac w Kopaszewie — Działalność ks. bp. Dindera — Niepowodzenia gospodarcze — Śmierć — Tadeusz Chłapowski — Ciotka Natalka Popielowa — Szkolne lata Tadeusza — W Turwi i w parlamencie — Afera Bäremsprunga — Stosunki z Hotelem Lambert — Rok 1863 — Interpelacje Kantaka i Chłapowskiego — Małżeństwo — Posłowanie — Upadek „Tellusa” — Śmierć i pogrzeb — Listy W. Zamoyskiego do T. Chłapowskiego	
WUJ ZYGMUNT	143
Postać Zygmunta — Sposób bycia Zygmunta — Lata szkolne i uniwersyteckie — Religijność — Tragedia w lesie rabińskim — Małżeństwo — Metody gospodarowania — Wyjazdy w pole — Kupno Patoki — Zaangażowanie spo-	

łeczne — Walka narodowościowa w Poznańskim — Zygmunt Chłapowski jako spec od spraw agrarnych — Publicystyka — Polemika z prof. Bernhardem — Praca społeczna — Afera wykradzenia archiwów Hakiaty — Dziwny przyjaciel, Franciszek Morawski — Ostatnie lata

PAŁAC TUREWSKI

174

Trzy Turwie: pseudogotyck generała Chłapowskiego, przebudowa Zygmunta Chłapowskiego, moje uzupełnienia — Przyjazd — Furman Żyniewicz — Szosa do Turwi — Park — Dęby turewskie — Parter pałacu i widok z hallu wejściowego — Opis pomieszczeń parterowych — Pokój kapelana — Kapelani turewscy — Dziekan Szafranek — Ks. Jaouën — Zmartwychwstańcy — Verbiści — Ks. Cynalewski — Organizacja domu przed 1939 r. — Służba — Zapatrzenie domu — Elewki i pokojówki — Stosunki ze służbą — Pokoje pierwszego piętra — „Biały pokój” — Widok z wieży — Pokój ciotki — Pokoje zachodnie — Kancelaria — Amfilada reprezentacyjna: salonik, biblioteka, jadalny — Salon turewski — Wieczory przy lampie — Goście: pani Horwattowa, kardynał Dalbor, abp Mańkowski, A. Marylski, K. H. Rostworowski — Muzycy — Drugie piętro — Pokój poetów — Pokoje gościnne — „Wielka sień” — Mój Ojciec w Turwi — Nadkaplica

WOJNA 1939 R.

218

Przewidywania — Powołanie do Leszna — Życie w pułku — Mobilizacja — Odwrót — Śrem, Mechlin — Opuszczenie Poznańskiego — Wrzesnia 4 IX — Marsze odwrotowe — Noce — Psychologia odwrotu — Kutnowskie 8 IX — Do Kutna — Natarcie polskie — Spotkanie — Marsz naprzód — Przejsie Bzury — Noc w pościgu za Niemcami — Świt 12 IX — Natarcie — Dwukrotnie ranny — Ktery, Kutno — Pomoc lekarska i ludności — Bombardowanie — Ucieczka z Kutna — Dobrzelin — Panika — Giżyce — Znowu bombardowanie — Życie szpitalne — Wyjazd do Radomia — Ucieczka z obozu — Szpital św. Kazimierza — Odwiedziny żony i wyjazd.

SPIS ILUSTRACJI

257

GENEALOGIA

po s. 192